

Rok 1951.

Povaha

roku

a

Po novém roce byly teploty okolo nuly, sníh, pokud byl, roztál. 20. I. padal sníh s deštěm, a podobné počasí vytrvalo do konce měsíce. 1. února napadlo trochu sněhu, a byl mráz několik stupňů. Zima však dlouho netrvala, občasné sněžením se střídalo s deštěm do konce února. Pak počátkem března se na několik dní ochladilo a padal sníh, 17. a 18. přišlo, ale po 21. znovu ~~znovu~~ několika stupňové mrazy. Na velkonoční neděli, 25. III., sněžilo. Až do 4. IV. bylo chladno. Na to se vyjasňuje a začínají polní práce, ač chodí noční mrazy až do 16. IV. Dne 25. se znatelně otepluje, 27. začínají kvést třešně, 29. a 30. jsou bouřky s deštěm, který se opakuje i 2. a 3., 5., 6., 10. a 11. V. Poměrně chladné počasí trvalo do půli června, kdy nastala vedra. Tepla byla do 24. VI. vezí. 25., 26. a 28. trochu napršelo a teplota klesla. 5. a 6. VII. začíná sklizeň řepky. 9. je bouřlivé, pak teplo a na poli už je cítit sucha. 14. VII. před polednem přišla prudká bouřka a hromy přes půl em velké, odpoledne znovu

trouška a dšť. Také 16. přel, takže země
byla na žně zasobena vlahou. Krupobití
však potlouklo obilí hlavně na severozápd-
ním a severním dílu katastru (na zámos-
tí, pod hejkem, od Biskupic). Byly škody
i na silnicích a cestách, v obci i v polích.

Žně počaly 23. VII. Obecní rozhlas vyzval všechny
občany, aby při žních pomohli. Zprvu bylo
dost chladno, občas i přeháňky, ale pak se ote-
plilo a žádné větší deště práci nezdržovaly.

Do 15. VIII. kromě ovsu bylo obilí svezeno. Kon-
cem týdne, 18. VIII. kůrtaly na poli už zbytky a
zrnačná část obilí byla vymláčena.

Do polovice září bylo teplo, menší deště. Ústavy
se dobře sušily. Až 18. a 19. se citelně ochla-
dilo. Sklizeň zeměků počala v polovici září.

Byly pěkné, ale bylo jich málo. Měly sucho.
Kolem 20. IX. přel, ale později v celku jasno,
pěkně, v říjnu pak již chladné noci až do
20. X. Kolem 25. X. oteplení, potom zas v noci
mráz. Dne 28. X. ani o 1/2 9 hod. večer byla polár-
ní záře na severovýchodním nebi. Netrvala
dlouho - přes sever se stahovala na západ.

Žetí ozimů se protahovalo až do listopadu.

země

dělské

za

idy

práce

ce

Zemědělci z části čekali na déšť. V listopadu bylo poměrně teplo, klidno. Větrné prázdky byly 2, 4., 22. a 23. XI. a 4. XII. Od 8. prosince počínají mrazy, trochu sněží a celkem klidné počasí trvá do konce roku. Vánoce jím bez sněhu.

Schůze

Místní národní výbor konal 14 schůzí, z nich 18. III., 24. VI. a 30. IX. byly veřejné – referenti podávali zprávu o činnosti.

MNV

Schůze MNV byly plánovány i s programem, do něhož pravidelně patřil politický referát. Zaležitosti, které se nahodily během času, se projednaly ve volných návrzích. Schůzi se zúčastňoval také újední tajemník. Dne 23. VI. se poprvé dostavil do schůze nový tajemník Fr. Dufek na místo Fr. Pospíšila.

Přesídlení

MNV

Dne 5. a 6. června se úřad MNV stěhoval z dosavadních místností v obecním domě č. 181 do nových místností v zámku. O prostor, který se tak v č. 181 uvolnil, měla zájem škola (řed. B. Hájnyš) a ústav nář. zdraví s červeným křížem pro poradnu pro matky a děti. Nakonec se tu zřídil byt, kterého by-

to potřebí pro nového ředitele střední školy. Poradna byla v Jevíčku.

Počátkem roku byla velmi aktuální stavba přehrady na Úsobruce. Dne 6. února dostavila se do obce komise z různých úřadů (v 5. automobilech), prohlédla území zamýšlené přehrady a jednala pak na M. V. Lidé od pily se báli, že jejich domy budou zatopeny. Přišli ve značném počtu k obecnímu úřadu a vzrušeně hájili své příbytky. — Odpoledne zástupce M. V. Ing Dr. Lossman uklidnil obyvatele od pily a pak obecním rozhlaselem sdělil, že od pily se nikdo nemusí stěhovat, protože nebude zatopena. V zaplaveném území bude jen vrchní mlýn (č. 115) a dům č. (Greif)

Stavba nebude mít jen místní význam. Bude dávat vodu na závlahu, sloužit rekreaci, chovu ryb a pod. — V umístění hráze došlo ani ke kompromisu mezi přírodními dvěma návrhy. Byla by malý kousek nad rozcestím silnice k Úsobruce a Lubírovu, takže by nebyla v zatopeném území ani část obce u pily ani část Nového Dvora. — Poprvé se od příslušných míst určitě řeklo, že je úmysl přehradu (a to zem-

stavba

přehrady

na

Úsobruce

m', ani 20 m vysokou) stavět. Podle sepsaného protokolu se měly r. 1951 vypracovat projekty a snad ještě na podzim počít s přípravnými pracemi (přeložení řítnice k Úsobnu a Lúbiřovu). — Dne 28. června byl přezkoušen projekt v tužce. Doloženo, že přehrada bude hlavně pro závlahu, od event. výroby elektrické energie upuštěno. — Pak ale se už během roku nestalo nic.

Vodočet

Na pozorování stavu vodních byla na prvním břehu Úsobnky u č. 59 postavena vodočetná stanice.

Jednotné

zem.

družstvo

a

Jednotné zemědělské družstvo, jehož hospodářské budovy jsou v bývalém dvoře, si stěžovalo, že nemá dost vody pro dobytek. Stále, položené na zvýšeném místě, jsou závlahovány dřevěným potrubím od „červené skály“. Na potrubí bývá často porucha. Obec, aby pokusila se stavbou vodovodu, oznámila ministerstvu, že postavením přehrady bude zastavena i část doradního potrubí, které závlahuje vodou výše položené části obce. V odpovědi uvedlo min. zemědělství (č.j. 87.692/51 ze dne 28. července 1951), že hospodářská rada na-

čelavost stavby přehrady na Úbrovce neposoudila kladně. Že se tedy v r. 1952 se stavbou přehrady nepočítá.

V srpnu navštívil obec referent pro vodovody n. K. M. V. v Brně Ing. Macháček. V zápisu o jednání doporučil, aby obec koupila z přidělených peněz eternitové vodovodní trouby.

obecní

Dne 24. VIII. jel předseda n. K. M. V. do Prahy na min. stavebního průmyslu nebo do prodejny trub. Povolení k nákupu obec dosáhla, trouby objednala, a 14. XII. došel na nádraží vagon trub na přírodní řád. Odpoledne je odvezli. (Vyrobitel je Beraunské eternitové závody v Berauně).

vodovod —

16. XII. byla n. Horažku schůze občanů, kde se jednalo o vodovod, 17. odpoledne občané vyzváni rozhlasem, aby se 18. podle dohody na schůzi sjednané dostavili do práce n. červené skaly. Výkop pro přírodní řád skutečně počal a práce při dost vhodném počasí pokračovala do konce roku. — V akci 5 M. bylo obci na vodovod přiděleno 400.000 Kč. Za trouby a za výkop přírodního (hlavního) řádu k obci se vyúčtovalo 370.902 Kč, v čemž jsou započítány i ty práce na výkopě, které pro krát-

stavba

přírodního

řádu

kort čas se musely vykonat p. 1952.

Uprava

cesty

Počátkem května se upravoval v obci kousek cesty (spojka) u č. 38 a 34. Trasa byla vytýčena směrově a výškově, byl položen kámen na štět, ale dovezený štěrk na něj nebyl vůbec rozložen a úprava se zcela nedokončila, i když se z části pracovalo dobrovolně. Bylo málo pracovníků.

Žně

Pro žně byl vypracován rámcový plán; každý zemědělec se měl starat o své hospodářství. Plán byl projednán v MNV dne 23. VI. a zveřejněn 24. VI. odpoledne u Horáku na „hovorech s lidem“. Žně při celkem vhodném počasí pokračovaly klidně a příznivě. Od středy 1. VII. mlátily 2 mlátičky ve dvoře (v JZD), u č. 134 a u železného mostu (u č. 79). U posledních dvou mlátili hlavně drobní zemědělci. Kromě veřejných mlátiček mohlo pracovat jen několik soukromých, protože pro všechny nebylo dost proudu. Zemědělce, kteří mohli doma mlátit, oznamoval obecní rozhlas. Výmlatovým referentem byl Jos. Musil. (Transformátor přinesl 40 A, a při 70% přípustném zatížení to činilo 28 A.

V čas žní trvaly od 30. VII. noční hlídky

— jedna směna od 8-12 hod., druhá směna od 12 do 4 hodin v noci; při tom jedna dvoučlenná stráž chodila v obci a dvě stráže v poli, kromě toho byla stálá noční služba v obecní kanceláři a v harické zbrojnici. To trvalo do 20. VIII. Od té se také zas zavedla normální prodejní doba v obchodech. Ve městě se prodávalo večer. — (Žňový plán počítal s těmito plochami obilovin: 90 ha pšenice, 80 ha žita, 79 ha ječmene, 100 ha ovsa, 6 ha směsek. Plán sestavil hlavně ob. tajemník Podlěhl. Žňovná komisi tvořili: předseda MNV, zemědělský referent, vyživovací referent, předseda ŽSD, předseda odbočky JSČZ, předseda KSČ, předseda AVNF a další tři členi.) — S výsledkem žni mohli být zemědělci spokojeni, nebyť krupobití 14. července. Také výnos řepky byl dobrý, u brambor slabší. Z ovoce bylo nejvíce švestek a třešní, jablek bylo méně než loni. —

Úroda

Už v červnu se počínaly hledací dny na mandelinku bramborovou, a dny byly naplanovány až do srpna, ale později se plán moc přísně nedodržoval. Mandelinka se neušla.

První závěrečné zkoušky na střední šk.

Zavě -

rečně

zkoušky

na
střední

škole

le se konaly 8-9. VI (písemné) a 11-13 VI. (ústní). Komisi tvořili: Štěpěl, řed. m. šk. z Letkovic, řed. školy Hajnýš, třídní učitel Vlček, předseda MUV Karafiát, za URO Amosť Hruša z Ušobruha, za V. referat OUV Langer z Ušobruha, za radu zřet. Kvapilová vedoucí pionýrů Vymělátel. Při zkouškách obstálo 8 žáků s vyznamenáním, 8 prostě. Z nich odesli: 4 na real. gymnasium, 2 na hospod. školu, 1 na pedagog. gymnasium, 1 na zdravotní školu, 3 do "Vzor oděvu" v Jevíčku, 1 na malířství, 2 do zbrojovky v Brně, 1 kústal v zemědělství, 1 nebyl rozhodnut. Z nižších tříd odeslo 12 žáků, kteří dosáhli 15 let. Z těch se věnovalo (pokud je známo) 2 hornictví, 1 hutnictví, 1 řednictví, 4 kovoprůmyslu.

Činnost

žáků

Koncem r. 1951 měla škola 155 žáků, v 5 třídách (u I. tr. pobočka). Z Jaroměřic byl 91 žák, z Ušobruha 48 a ze Šubířova 16 žáků. Ve školní kuchyni obědvalo kolem 80 žáků (většina přespolečáků a někteří místní, kteří mají oba rodiče v zaměstnání). - Žáci střední školy nasbírali: 180 kg léč. bylin, 150 kg kaštanů, 356 kg šípku, 30 kg třešň, 600 kg makovic, 67 kg semen jaronu, 100 kg semen lípy, 50 kg bukvic,

500 kg textilu. — Z jara 3. a 4. třída sázela stromky v lese u Bohdalova; za 5 dní zasadili 23.000 stromků. — Jednotnému zeměd. družstvu pomáhali 2 mildne při jednocení řepy. — Lokolobá družina, která trvala od 1. II., měla do prázdnin 96 členů. Mezi záctrem byli 63 pionýři.

Od počátku škol. roku 1951-1952 byl dosavadní ředitel B. Hajný, který zůstal ve sboru, vystřídán nově ustanoveným ředitelem Otou Millarem. Je rodem ze Skřechové ve Slezsku a naposled působil v Trčbářově. Pro nového ředitele se v obci nenašel vhodný byt. Zprvu dožítel a koncem listopadu nastěhoval prozatím do místnosti byt v. obecního úřadu vč. 181. Mimoškolní činnost sboru: B. Hajný — obecní knihovník; K. Hartl — ředitel osvětové besedy; J. Vlček — kulturní a školský referent MŠV. —

18. VIII. odjelo na chmel 5 učitelů s 30 žáky.

Národní škola měla po prázdninách 5 tříd a 127 žáků (56 děvčat, 71 chlapec). — Od února 1951 odesel dosavadní učitel Lubomír Nedroutek do Boršova a na jeho místo nastoupila Jitka Faitová (před tím v Horním st. Slavkově u Karlo-

Nový

ředitel

Národní

škola

vých Var). Od 8. ledna učí na škole nábo-
ženství Josefa Korčáková z Nových Ladic,
která vytrídala Marii Lekaminovou. —
Žáci školy sebrali 814 kg papíru, 609 kg
hadru, 28 kg léčivých bylin, 135 kg šípku,
350 kg žaludu, 5 kg lípového semene a 540
lahvi.

Maturanti

Na gymnasiu v Jevíčku maturovali
Muriel Mojmir z č. 126, Podlehl Pavel č. 259
a Vymětal Miroslav č. 38. B. Stěpanek absolvo-
val dělnickou přípravku.

Knihovna

Obecní knihovna měla koncem roku
1732 svazky. Během roku vypůjčovalo si 108
osob a bylo celkem 2273 vypůjčky.

Dodávky,

Dodávky obilí počaly jistě ve xních.
Pšenice a žito se vozily do dvora do býva-
lé pauske sýpky, ječmen do pivovaru v Je-
víčku, oves do hostince u Hrudní č. 34, olej-
niny do t. zv. lidového družstva. Od 27. VIII.
se také chlebové obilí vozilo do Jevíčka
(jeden pilír sýpky začal pod tíhou povolovat),
od 30. VIII. i oves. Dodávky nepokračovaly tak
rychle, jak se řádalo. Zemědělci uvádějí,
že jsou menší výnosy následkem krupobití.
Počátkem xní v opakovaném oznámení

jejích

postup

sdílel obecní rozhlas, že dodávky mletno bezpodmínečně splnit. Nemůže se brát ohled na škody z hospodářství, uznané pojistovnou. To se znovu připomínalo 6. a 7. IX. Dodáno, že pokud obec nesplní předepsanou dodávku, nikdo nedostane povolení na mletí. V té době už byly šrotovnice zapečetěny. V polovici září několikčlenná komise jebí dodavatele, které jsou pozadu. Rychlejší dodání nesplněných zbytků bylo umožněno 6. XII., kdy byla na nár. výboře vyložena tabulka náhradního plnění. Určovala, kterou plodinu jakou plodinou a v jakém poměru možno nahradit.

Také dodávka bramborů se protahovala. Následkem nedostatku vláhy v srpnu byla úroda trochu pod průměrem.

Přes všechny průtahy, dosáhlo se do konce roku, nebo do prodloužené lhůty, do konce ledna 1952, téměř úplného splnění státních dodávek. Výsledky v jednotlivých druzích jsou na str. 314.

Počet zemědělských závodů podle velikosti v r. 1951: 120 ... 1, 10-15 ha ... 14 záv., 5-10 ha ... 33 záv., 1-5 ha ... 125 záv., do 1 ha ... 187 závodů.

Výsledky zemědělských dodávek 1. 1957.

Předpis
a
dodávky

Druh	Míra	Předpis	Dodávka
Pšenice	q	979	979
Žito	q	561	561
Jecmen	q	617	617
Oves	q	205	205
Lubrovka	q		12 060
Brambory	q	2 660	2 600
Répká olejná	q	49	předaná
Ostatní olejniný	q	54	nedodané
Maso hovězí	kg	38 900	40 100
" vepřové	kg	23 200	22 500
Mléko	l	298 100	295 200
Vejce	kus	140 000	142 000

Na úkazku, jaké byly dodávky pro jednotlivá hospodářství, uvádím 3 příklady (str. ³¹⁵ 135).

Krupobiti dne 14. VII. zasáhlo západní a severozápadní část katastru. Brzo na to komise zhlédla zasažené trati a zastupce ONV po povšechném obhlédnutí škod radil sestavit komisi, která by určila škodu na jednotlivých parcelách. MNV ve schůzi 21. VII. zvolil 4 komise, které 22. VII. prohlédly pole a u každé postížené par-

Krupo-
biti

Druh dodávky.		Hospodářství má 5 samo- zásobitelů a výměru ha			
		22	4	11	
Pšenice	q	-	4	29.50	Předpisy
Zito	q	-	1	19.50	
Jčmen	q	-	4.6	15.50	pro
Oves	q	-	1.6	3.80	
Brambory	q	-	15	71.50	mírně
Hovězí maso	kg	120	290	450	
Vepřové maso	kg	97	186	620	zeměd.
Mléko	l	ari 1000	1950	6450	
Vejce		735	1260	3150	národy
Répka	q	-	-	4	
Čukrovka	q	45	75	248	

cely určily procento poškození. Bylo to 30-40% (za tvrzí, na padělkách) a poškození stou-
palo až do 70% (u Reifových). Výsledek se
sepsal, zaslal ONV a radu ari do Brna.
Vyřízení, pohud je známo, nedošlo. - Pojistov-
na vyplatila za škody blízko 40.000 Kčs.

Roku 1951 byla těžba v lesích tyva-
lého lesního velkostatku 3.000 m³ dřeva. —

Dne 13. dubna byla u Hrudu schůze
zemědělci a na ní výklad referenta z M.
Třebové o umělému oplodňování hovězího

Těžba
v lesích

Inse-
minace

dobytka. 20. dubna už odvedli 3 obecní
byky z obce - nebylo jich už potřeba; od
té doby se kůry oplodňovaly uměle. Potře-
bu oplodnění hlásili zemědělci ráno na
nár. výboře, a odtud se sdělila insemi-
nační stanici v Mor. Třebové. — Během
roku, nejvíce v létě, se u veřejů vyskytovala
obrna.

Počet domácích zvířat a
plánované počty :

Počet

dobytka

Druh dobytka	Počet r. 1951		Plánováno r.	
	1. VII.	31. XII.	1950	1951
Koně	81	78	75	80
Hovězí dobytek	511	498	560	487
Prasata	452	601	590	590
Ovce	6	3	-	10
Kozy	653	570	644	630
Slépice	4224	2802	2700	2600
Husy	700	123	} 135	160
Kaceny	301	26		
Krocani	9	2	-	-

Mnoho občanů z Jaroměřic bylo
zaměstnáno mimo svou obec. Tak pra-
covalo (v létě r. 1951, pokud se dalo zjis-
tit): V Uhobrně 29, (sklářny) ve Vel.

Opatovicích 25, (šamothka,) v Jevíčku 29, (pi-
rovar a xiletkárna,) v Birkupicích 11, (999)
v hor. Trěbové 55, (xedníci a v některých to-
várkách,) v Borkovicích 4, jinde 50 dělní-
ků a dělnic (nejvíce v Chornicích a xedníci
rozesílá daleko ve světě). Do Jaroměřic chodí
do zaměstnání jen několik osob, kromě lo-
mu v nectavském údolí, kde je zaměstnáno
20-25 dělníků z Kladka a Lúbiřova.

Pracovní

příleži-

losti

Tělocvičná činnost v Sokole byla
celkem slabá. Nejčileji z různých sloček si
vedli záci a hráči kopané. Sokolský den
27. května vyplnilo hlavně záctvo - sokolské
družiny. - K pravidelným podnikům pa-
tří každoroční letní karneval na Kavarii.

Sokol

Výroční členská schůze (dříve valná hroma-
da) nepřinesla podstatných změn ve funkci-
onářích. V květnu se vzdal dosavadní ná-
čelník Jaroslav Pudík. Členstvo pak vedl
uč. Jos. Vlček. Jednota měla koncem roku
227 členů.

Včelařský spolek měl koncem roku
55 členů (32 z Jaroměřic) a 476 včelstev
(280 z Jaroměřic). V lednu 1952 dodal přes
6 q medu ze sklizně r. 1951.

Včelaři

Záložna kampaňka v letech 1950 - 1951 měla:

Záložna

vkladu na vkladu

knížky a běžné účty

r. 1950

r. 1951

2, 144.000

2, 542.000

zápůjček

982.000

544.000

cenných papírů

318.000

728.000

Roku 1951 byly záložně komunističtí zápuj-
čky zaplacený státními cennými papíry. -
Valná hromada nebyla.

Hasiči

Hasičská jednotka koupila v listopadu
druhý osobní automobil asi za 70.000 Kč.
Přírůstek v provozu provedená vynešla 17.440 Kč.

Hlasování

Pro provedení lidového hlasování o
míru byla obec rozdělena na 23 obvodů. Pro
každý obvod stanovena agitací dvojice a
vyhotoven seznam osob přes 15 let. Dvojice
byly před hlasováním instruovány v hos-
tinci č. 31 předsedou výboru pro hlasování
Václavem Kučerou, který byl dříve na in-
struktaži v Mor. Třebové. Hlasování prove-
dono najednou v neděli 10. června 1951.

o míru

Všecky osoby uvedené v seznamech (1101)
byly navštíveny. Hlasovalo 1.099 osob, jed-
na nehlasovala (pro duševní chorobu), a

jedna odmítla hlasovat (Ríha Jan). Při hlasování se jeden zavázal, že dodá 100 kg tvrdého obilí nad plán (Krazdica Leopold). Do agitacních dvojic se přihlásilo víc osob, než bylo zapotřebí. Hlasování proběhlo hladce během 4-5 hodin. V domácnostech (mezi při návštěvě agitacní dvojice) hlasovalo 760 osob, ostatní hlasovali v závodech, školách a pod. (Podle úřadu MNV.) —

S vývojem jednotného zemědělského družstva souvisela hospodářsko-technická úprava pozemků. V polovici září oznámil obecní rozhlas, aby zemědělci neseli v tratích od Briskupic, a pod Hlejkem. Připravovalo se soustředění pozemků družstva, které dosud byly rozptýleny po celém katastru. Družstvo se ujalo hospodaření na všech pozemcích, které byly v nájmu, na kterých majitelé sami nehos-
podařili. Tím se družstevní pozemky značně rozmnožily.

Plán na úpravu byl vyložen na schůzi 24. IX. u Horáku a schválen za účasti MNV, MČV, svazu mládeže, pionýrů a t. d. Pro družstvo byly vyhrazeny po-

Hospo-

dářsko

technická

úprava

pozemku -

marš,

projed -

man a

zemky na západ od silnice do Birkupic po les Flek (t.j. od doubek, mexicesti, široké od Birkupic), a druhý komplex tvořily pozemky ohraničené zhruba silnicí do Jevíčka, lukami pod nádravím, silnicí Jevíčko-Birkupice, lesem Flekem a polní cestou „hruškový úvoz“. V těchto tratích už byly zasete řepky a mrtvy zemědělci se i obilí. Počátkem října rozhlas po třetí upozorňoval, aby rolníci nesešli v uvedených místech. Zatím se na MNV pracovalo na podrobnostech plánu. (Ing. Pícha.) V prvním týdnu říjnovém se jednalo s majiteli pozemků v označených tratích o záměnách za pozemky jiné. Jednání nemělo mnoho úspěchu. Dohody se dosáhlo s některými menšími zemědělci, z větších zemědělců na nabízenou směnu nepřistoupil skoro nikdo. Koncem týdne se na MNV konala porada, které se zúčastnili také předsedkyně okresního národního výboru, zemědělská referentka a zástupce okres. sekretariátu komunistické strany. Po ní obecni strážník Hlubata (5. října večer) doručil několika zemědělcům výměry o

nucené výměně, podle nichž ONV vyvolastňuje majitelům dosavadní pozemky, které leží v družstevních tratiích, a přiděluje pozemky jiné. Zárok byl odůvodněn tím, že v obci je družstvo III. typu, které v zájmu větších výnosů a možnosti užití strojů potřebuje větší celky pozemků.

provedení

Jednání s ostatními zemědělci bylo na to úspěšnější, a posléze zbylo jich jen nemnoho, kteří výměnu pozemků dobrovolně nepodepsali, a jejichž záležitost bylo potřeba vyřádit výměrem. — Proti výměrům o nucené výměně se (pokud je známo) neodvolal nikdo.

Po 24. říjnu družstvo již oralo traktory pozemky od Biskupic a padělků, zčásti i v noci.

Ročníci, kteří měli pozemky v družstevních honech oseté řepkou nebo pícninami, užívali je i v r. 1952 (jako by je měli od družstva v nájmu). —

Tato úprava pozemků se týkala jenom polí, nikoliv luk.

Jednotné zemědělské družstvo hospodářilo na 20 ha pozemků a mělo přes 30 členů.

J22.-

úprava

chlévů

vod

dobytka.

Hospo-

darům

Během roku vstoupilo do III. typu. Adaptova-
lo chlévy, v bytovém dvoře pro 50 kusů do-
bytka. Úprava stála kolem 100.000 Kč (z toho
zavedení vody, darů a napájecíky 43.000)
a provedly ji z části dobrovolné brigády.
V listopadu svedli do kravína krávy, jichž
bylo tenkrát 15. Družstvo koupilo pár koní
za 40.000 Kčs. V účetní závěrce za r. 1951
činil součet výnosů (nebo ztrát) 452.609 Kčs.
Hlavní položky výnosové: za výrobu živo-
čišnou ... 16.000 Kč, za výrobu rostlinnou
... 190.000 Kč, tržba z ostatní činnosti
(v tom i pol. průběžné) ... 190.000 Kč. Nejdů-
ležitější položky na straně nákladů: Spotře-
ba nakoupených osiv, sadby, hnojiv ... 29.000 Kč,
spotřeba nakoupených krmiv, steliv ... 15.000 "
úbytky obchodního zboží 107.000 "
odměna I P P 112.000 "
mzdy a sociální náklady 132.000 " -

Družstvo platilo za 1 hod. práce 11-13 Kčs.

Na schůzi 26. III. 1951 usneslo se druž-
stvo zařádat o soustředění družstevních po-
zemků a na to podalo žádost ke KNT v se-
mědářsko-technickou úpravu. Po provedené
úpravě mělo družstvo k dispozici 136 ha

pozámek (bez záhumenků). (Podle počtení
předsedu M. Gloce a dle spisu).

Pozámka k zápisu z r. 1950, který se týká
družstva: Okresní nář. výbor schválil ustavení
družstva 26. VI. 1950, schválení ústřední rady
družstev má datum 15. II. 1951. — Koncem
r. 1950 hospodářilo TJZ na 13 ha, takže
je potřeba opravit údaj na str. 283. odst. III, kte-
rý sice pochází od předsedu M. Gloce, ale udá-
val asi plochu, která by pro TJZ přišla v úva-
hu. Také zápis o počtu členů obsahoval dle
všeho i všechny členy družstevní přádelny. (Po-
dle spisu u M. V.) —

Schválení
družstva
úřady

Osłavy, manifestace a pod.:

21. I.: Mirová manifestace v kulturním do-
mě; pořádal M. V. Druhý den obecní roz-
hlas vytykal občanům, hlavně zemědě-
lům, malou účast.

Osłavy

2. III.: Mirová manifestace u Hrudu; poř. M. V.
(účast 60 osob).

a pod

11. III. Osłava Mezinárodního dne žen v kult.
domě. Při tom novým pionýrům střední
školy odevzdány pionýrské sádky. Poř. pio-
nýrská skup. střední školy. (140 osob).

8. IV. Pochod míru. Tras v 9. hod. u pomní-

ku, proslov m. Hartla o významu pochodu míru a mírových snah, a pak pochod k Biskupicím, delší varianta šla odtud na Jevíčko. (Účast i s řáctvem 195.)

1. máj.

Dne 22. IV. zvaly dvojice na první máj. Oslava počala 30. IV. besedou v kult. domě. Dne 1. května od 6. hod. ráno vyhrával obecní rozhlas. Po osmé hod. vdešel průvod s hudbou do Jevíčka, kde byla vlastní oslava. Do Jaroměře se účastníci vraceli k poledni.

5. V. k večeru běh vítězství. Pořádal Sokol se školami. (Účast 79.)

7. XI. hlavní na veřejných budovách prapory, připomínající výročí říjnové revoluce

23. XI. prapory na oslavu narození prezidenta republiky K. Gottwalda. Při té příležitosti konaly schůzi všechny tři díleční organizace komunistické strany v Horáku, kde se jednalo také o případu R. Glánského.

5. X.: Oslava dne armády v kult. domě za účasti Žižkovy školy v Mor. Trěbové.

Divadla a podobně:

1. I.: J. K. Tyl: Pamí Marjánka, matha pluku.
(Hrál Vesnický klub JLD, návštěva 200.)

10. a 11. T.: V. Vanítko: Malý partizán. (Škola střední škola, návštěva 270.)

Divadla,

18. a 25. II.: A. Mršák: Maryša. (Ves. klub - 700.)

21. II.: Veselé pásmo - estráda HAT z Brna s Josefem Melhobou. (Návštěva 360.)

konzerty

17. a 18. III. představení Vesnického divadla. 17. odpo. pro děti maňáskové divadlo, večer E. Smazák: Okřídlená paleta; 18.: Konstantin Simonov: Ruská otáčka. (Návštěva večer 155.)

a pod.

18. VII.: Vorkovec - Werich - Jězek: Nebe na zemi. Škola Mladá scéna ČSM v Jevísku; - 270.)

28. X. a 3. XI.: B. Polách: Roxum do hroty. (Vesnický klub - návštěva 305.)

18. XI.: Koncert orchestru Fr. Medřika. (Návšt. 80)

5., 8. a 9. XII.: K. Macháček: Zémichové. (Vesnický klub - návštěva 730.)

23. XII. Předvánoční besídka mateřské školy. (185.)

23. XII. a 25. XII.: Molière: Jára Danda. (V. klub.)

Spolek divadelních ochotníků se počátkem roku rozhodl, (následkem nových poměrů ~~spolkových poměrů~~) nové úpravy spolkových poměrů, že se stane vesnickým klubem jednotného zemědělského družstva. V této nové podobě pokračoval ve své dřívější čin-

Spolek
divad.

ochot-
níku

nosti. Kromě divadelních představení, která jsou vypočtena výše, provedl v Úsobně hry Ženíchové (8. XII.) a Jíra Danda a v sanatoriu v Jevíčku hru Jíra Danda. Hrou Maryša účastnil se okresní soutěže aktivity souborů a jako okresní vítěz hrál ji 25. III. v M. Třebové s velkým úspěchem.

Přednášky, besedy a jiné:

29. I. skončil kurs správné výživy. Vedla uč. H. Wondrová, pořádala osvětová beseda.

Průměrná účast 8 osob.

1. III. : O novém právním řádu přednášel u Hrudů Dr. Olejníček z Jevíčka. (Osvět. beseda - 38 osob.)

15. III. : Pohledy do dějin divadla. Se světelnými obrazy. Přednášel v kult. domě uč. K. Hartl. (Osv. beseda - 12 osob.)

29. III. Skončil kurs ruštiny. Ve střední škole učil K. Vystavěl. Prům. účast 12.

23. IV. V kult. domě zvláštní filmové představení s besedou.

9. V. V kult. domě oslava vítězství. (Osv. b. - 140.)

8-10. VI. : U Horáku obrazová výstava 30 let KSC. (Návštěva 225.)

17. VI. : V tělocvičce střední školy výstava knih. (Pořádala osvětová beseda - návštěva 81.)

Před-
nášky,

kursy,

besedy

20. VI.: V kult. domě zvláštní filmové představení.
 25. XI.: V kult. domě výstava knih, výstava obrazů IPR (nástěra 460), večer estráda místních souborů lidové tvorivosti. (311 osob.)
 18. XII.: Přednáška osvětové besedy. (Návěra 82.)

Zábavy:

13. I.: Ples KSC n. Horažku - 250 návštěvníků.
 27. I.: Ples ČSM n. Hlouška na Kalvarii - 300 osob.
 3. III.: Ples dobrov. haničů n. Horažku - 250 osob.
 13. a 14. V.: Poutňová taneční zábava na Kalvarii, pořádal Sokol. Účast 1000 osob.
 4. VIII.: Letní sokolský karneval na Kalvarii - 300.
 16. IX.: Poutňová tan. zábava na Kalvarii - 250 osob.
 6. X.: Vinobraní ČSM na Kalvarii - 200 návštěvníků.

Zábavy

Kino v r. 1951 předvedlo: 21 filmů českých, 43 sovětské a 15 jiných, celkem 79 filmů v 189 představeních, která navštívilo 16.790 osob.

Koncem října počalo vypínání elektrického proudu, obvykle ráno asi od 1/27 do 8 hodin, odpoledne od 4 do 6, někdy trochu méně. Bylo to značně nepříjemné. Lidé se svítili petrolejem, pokud měli ještě staré lampy, knoflíky a pod. Nové lampy, cylindry a knoflíky nebyly v obchodech běžně k dostání, neboť před tím se svítilo

Kino

Typinání

elektr.

proudu

všeobecně elektrickou. Nyní petrolej svítil sice lépe než svíčky, ale lidé si stěžovali na zápach lamp. Bylo znát, jak těžko se odryká civilizacím vymoženostem, jestliže se na ně zvyklo a je-li potřeba se jich vzdát.

Úprava

a kult.

domě

V hospodářských budovách u zámku (ze kterých se adaptoval kulturní dům,) byly 2 místnosti (aři 7×9 m), a v každé 4 kamenné sloupky, které nesly dobrou českou klenbu, zaklenutou do pasu (v každé místnosti 9 kleneb). V jedné místnosti se klenba zbořila a místo se připojilo k sálu při jeho zřizování. Druhá místnost se měla použít jako vestibul. Zdála se trochu nízká, a pak podlaha v sousedním sále byla aři o 60 cm niž. Z těch důvodů se snížila i podlaha ve vestibulu. Sloupky jeden po druhém se musely podchycovat a podezdívat, což bylo dost pracné. Na podzim se mohl vestibul používat. Vchod vede na zámecký dvůr.

Šatenský

Na rok 1951 v obci byla vydána 1521 šatěnka (mimo šatenský kojenecký).

Dne 28. února obecní rozhlas vyhlásil pochvalný dopis od vojenského útvaru z Terexína o četáři Františku Kedrontkovi z Jaroměřic jako o vzorném vojákovi, který byl vyznamenán čestným odznakem vzorného řídícího. Vyznamenání mu osobně odevzdal (podle dopisu) ministr nar. obrany.

Dne 8. června po 19. hodině V. Kopal z č. 93, vedoucí prodejny v Jevíčce, vrátil se na motocyklu ze zaměstnání. Na přejíždě dráhy u nádraží srážil se s lokomotivou vlaku, který přijížděl od Opatic, a zabil se.

Kestěti

na přejíždě

Dne 6. srpna umřela v č. 2 Julie Vašíčková, roz. Lújanová, v 93 letech.

(Doplňmí kápisu na str 301.) Pokud se dalo zjistit, byli udermíky už v r. 1950 následující: Láпка Josef č. 155 (od března 1950), Kúhr Bohumil č. 146, oba ve sklárnách v Ilso-brně, Seidl Jan č. 152, svařeč, Rečka Vojtěch č. 37, 959 v Hamšovicích, Jaros Ferdinand ml č. 230 v šamotce v Opaticích, Charvátová Mil. č. 325, šička v Chornicích, Kvapilová Květa, OP závozy v Prostějově, Mazalová Marie, OZPW v Prostějově.

Udermíci

Vymalo-
vám

kostela

Josef Petrák, malíř ^{kostelů} pokojů z Val. Mexiří-
č, vymaloval v květnu a červnu dobní
kostel, a pak kostel na Kalvarii. Syn je-
ho František restauroval v dobním koste-
le obraz Věch svatých, který visel nad přič-
mí lodi na straně evangelijní, a byl přemíst-
něn nad oltář. V kostele na Kalvarii re-
stauroval obrazy po obou stranách oltáře:
— V létě byly na Kalvarii položeny scho-
dy na svahu před vchodem do nádvo-
ří (na straně západní). Práci vykonali
většinou dobrovolníci (za vedení Eman.
Valenta č. 135).

Poutníci

Během roku navštívilo poutní místo
Jaroměřice okrouhle 8.000 poutníků (auto-
busy, vlakem, pěšky). (Podle sdělení farního
úřadu.)

Na pedagogickém gymnasiu v Brně
maturovala Dana Inášlová z N. Dvora č. 3.

331